

ABSTRAKT:

Název: Vnímání barev u sluchově postižených dětí

The perception of colour in deaf children

Cíle práce:

Cílem diplomové práce bylo předložit v teoretické části základní fakta o světě neslyšících a o barvách a jejich vnímání. V praktické části jsem se pokusila s pomocí stanovených hypotéz propojit obě témata. Snažila jsem se najít odpovědi na otázky, zda děti znají studené a teplé barvy, jak je děti vnímají, jaký vztah k nim mají, jak je barvy ovlivňují.

Dalším cílem bylo ukázat, že předmět výtvarná výchova nemusí být při vzdělávání neslyšících dětí méně důležitý než jiné předměty.

Konečným cílem bylo pokusit se navrhnout vzorovou hodinu výtvarné výchovy, která by sluchově postižené děti rozvíjela nejen po stránce výtvarné, ale i emociální a rozumové.

Metoda:

Průzkum byl proveden na Speciální základní škole pro sluchově postižené v Praze 5 Radlicích. Skupina, která se průzkumu účastnila, byla smíšená - 2 chlapci a 8 dívek ve věku od 14 do 17 let. Jednalo se o 8 neslyšících dětí slyšících rodičů, 1 nedoslýchavé dítě slyšících rodičů a 1 neslyšící dítě neslyšících rodičů.

Metoda průzkumu byla provedena formou dvou písemných anket a tvorbou výtvarných prací (vybarvování předloh mandal) s asistencí osobní a tlumočnicka.

Anketa číslo 1 obsahovala 9 otázek s možností odpovědí ANO, NE i víceslovních odpovědí. Začátek ankety obsahoval otázky osobního rázu, dále byly otázky zaměřeny na studené a teplé barvy.

Anketa číslo 2 obsahovala 15 otázek s možností odpovědí ANO, NE i víceslovních odpovědí. Začátek ankety opět obsahoval otázky týkající se dotazované osoby a dále následovaly otázky zaměřené na individuální vztah dětí k barvě a její vnímání dětmi.

Pro výtvarné práce bylo použito 4 předloh mandal, které měly děti vybarvit barvami typickými pro jednotlivá roční období (jaro, léto, podzim, zima).

Výsledky:

Z vyhodnocení anket a výtvarných prací je patrné, že většina dětí nemá problémy se zařazením základních barev do skupiny teplé a studené. Též se ukázalo, že oblíbenost určité barvy u neslyšících dětí není odlišná od oblíbenosti u dětí slyšících. Přiřazení konkrétní barvy k jednotlivým emocím nečinilo neslyšícím dětem výrazné problémy.

Horších výsledků dosáhla skupina při slovním přiřazení konkrétních představ k jednotlivým barvám. Zde se potvrdila stanovená hypotéza, že toto hodnocení bude velmi chudé.

Klíčová slova:

Sluchové postižení, sluchově postižení (neslyšící), znakový jazyk, kultura neslyšících, barva, vnímání barev, symbolika barev.